

VEDKÖİCES

7.

**ULUSLARARASI
EĞİTİM DENETİMİ
KONGRESİ**

20-22 MAYIS 2015 İZMİR

**INTERNATIONAL CONGRESS
OF EDUCATION SUPERVISION**

BİLDİRİ ÖZETLERİ

KONGRE ONURSAL BAŞKANI:

Prof. Dr. Mehmet FÜZÜN, Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü

KONGRE BAŞKANLARI:

Nermin TAŞCIOĞLU, TEM-SEN Genel Başkanı
Prof. Dr. Süleyman BAŞLAR, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı

KONGRE DANIŞMANI:

Prof. Dr. Fevzi ULUĞ

KONGRE DÜZENLEME KURULU:

Prof. Dr. Esergül BALCI
Doç. Dr. Ali AKSU
Doç. Dr. Kadir BEYÇİOĞLU
Doç. Dr. İdris ŞAHİN
Yrd. Doç. Dr. Namık ÖZTÜRK
Yrd. Doç. Dr. Necla FIRAT
Yusuf Ziya ACUN
Cengiz EKŞİOĞLU
Ekrem BOZKURTOĞLU

KONGRE SEKRETERYASI:

Arş. Gör. Aslı ORÇAN
Arş. Gör. Esra ASICI
Arş. Gör. İsmail SÖKMEN
Arş. Gör. Ayşe YEŞİLOĞLU
Arş. Gör. Fatma ERDOĞAN
Arş. Gör. Yasemin KAHYAOĞLU

KONGRE WEB : www.uedk.org

ELEKTRONİK POSTA : uedkkongre@gmail.com

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Abdurrahman TANRIÖĞEN

Pamukkale Üniversitesi

Prof. Dr. Ali BALCI

Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Ali YILDIRIM

Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Ayşen BAKIOĞLU

Marmara Üniversitesi

Prof. Dr. Aytaç AÇIKALIN

Hacettepe Üniversitesi (E)

Prof. Dr. Burhanettin DÖNMEZ

İnönü Üniversitesi

Prof. Dr. Douglas MITCHELL

University of California

Prof. Dr. Erdal TOPRAKCI

Ege Üniversitesi

Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU

Anadolu Üniversitesi

Prof. Dr. Fatih TÖREMEN

Zirve Üniversitesi

Prof. Dr. Feyzi ULUĞ

TODAIÉ

Prof. Dr. Hülya KELECİOĞLU

Hacettepe Üniversitesi

Prof. Dr. Hüseyin KIRAN

Pamukkale Üniversitesi

Prof. Dr. Leyla Işıl ÜNAL

Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet KORKMAZ

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Michael BATE

Los Angeles Council of Black Professional Engineers

Prof. Dr. Mustafa ÇELİKTEN

Erciyes Üniversitesi

Prof. Dr. Münevver YALÇINKAYA

Cyprus International University

Prof. Dr. Nezahat GÜÇLÜ

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Nuray SUNGUR OAKLEY

Kocaeli Üniversitesi

Prof. Dr. Ruhi SARP KAYA

Adnan Menderes Üniversitesi

Prof. Dr. Selahattin TURAN

Osmangazi Üniversitesi

Prof. Dr. Servet ÖZDEMİR

Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi

Prof. Dr. Süleyman DOĞAN

Ege Üniversitesi

Dr. Tomas BUTVILAS

Mykolas Romeris University

Prof. Dr. Vivaldo SANTOS

Georgetown University

Prof. Dr. Yasemin Karaman KEPENEKCI

Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Alejandro GALLARD

Georgia Southern University

Prof. Dr. Ali İlker GÜMÜSELİ

Okan Üniversitesi

Prof. Dr. Ayhan AYDIN

Osmangazi Üniversitesi

Prof. Dr. Ali Rıza ERDEM

Pamukkale Üniversitesi

Prof. Dr. Battal ASLAN

Hakkari Üniversitesi

Prof. Dr. Coşkun BAYRAK

Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Emin KARİP

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

Prof. Dr. Esengül BALCI

Dokuz Eylül Üniversitesi

Dr. Ethan SEWALL

BAU International University

Prof. Dr. Ferda AYSAN

Dokuz Eylül Üniversitesi

Prof. Dr. Hasan AKGÜNDÜZ

İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. Hüseyin BAŞAR

Hasan Kalyoncu Üniversitesi

Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN

İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet Durdu KARSLI

Doğu Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet ŞİŞMAN

YÖK Yürütme Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Mualla BİLGİN AKSU

Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr. Münevver ÇETİN

Marmara Üniversitesi

Prof. Dr. Necati CEMALOĞLU

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Niyazi CAN

Kalınmarmaraç Sülçü İmam Üniversitesi

Prof. Dr. Piet Van AVERMEAT

Ghent University

Prof. Dr. Selahattin GELBAL

Hacettepe Üniversitesi

Dr. Selin YILDIZ NIELSEN

University of California

Prof. Dr. Songül ALTINIŞIK

TODAIÉ

Prof. Dr. Temel ÇALIK

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Vehbi ÇELİK

Mevlana Üniversitesi

Prof. Dr. Yavuz AKPINAR

Boğaziçi Üniversitesi

Prof. Dr. Yüksel KAVAK

Hacettepe Üniversitesi

İÇİNDEKİLER

EĞİTİM DENETİMİNDE SORUŞTURMA SÜRECİNDE YAŞANAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	10
24 MAYIS 2014 TARİHİNDE YAYINLANAN MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI REHBERLİK VE DENETİM BAŞKANLIĞI İLE MAARİF MÜFETTİŞLERİ BAŞKANLIKLARI YÖNETMELİĞİNİN ETKİLİLİĞİNİN MÜFETTİŞ GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ.....	11
KADIN MAARİF MÜFETTİŞLERİNİN CAM TAVAN SENDROMU İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ.....	12
EĞİTİM DENETİMİ UYGULAMALARI KAPSAMINDA ÖĞRETMENLERE GÖRE ÖĞRETMENLERİN PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİNE İLİŞKİN BİR İNCELEME	13
KADIN ÖĞRETMENLERİN YÖNETİM VE DENETİM BOYUTUNA İLİŞKİN İŞ DOYUMLARININ HEMŞİRE VE BANKACI KADINLARIN İŞ DOYUMLARIYLA KARŞILAŞTIRILMASI.....	14
TÜRKİYE'DE EĞİTİM DENETİMİ VE MÜFETTİŞLİĞİN GÜNCEL SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	14
DERSHANE ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNE GÖRE MAARİF MÜFETTİŞLERİNİN ETİK DIŞI DAVRANIŞLARI (AYDIN İLİ ÖRNEĞİ).....	15
KATMA DEĞERLİ DENETİM MODELİ VE TÜRKİYE'DE UYGULANABİLİRLİĞİ.....	16
ETKİLİ TEFTİŞİN ENGELLERİ KONUSUNDA OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	17
★ KURUM MÜDÜRLERİNİN YAPTIĞI REHBERLİK VE DENETİM UYGULAMALARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	18
LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİNE GÖRE EĞİTİM DENETİMİ	19
★ MAARİF MÜFETTİŞLERİNİN SINIFLARDA UYGULADIĞI REHBERLİK VE DENETİM UYGULAMALARININ KALDIRILMASINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ.....	20
THE UTILITY AND FEASIBILITY OF THE EDUCATIONAL INSPECTION SYSTEM OF FEDERAL GERMANY FOR TURKISH CULTURE: A PRACTICE ON TEACHERS.....	20
MAARİF MÜFETTİŞLİĞİ SİSTEMİNİN ÖRGÜTSEL ETKİLİLİĞE VE BİREYSEL YETERLİLİĞE ETKİSİ.....	22
MAARİF MÜFETTİŞERİNİN ÜNVANLARA BAKIŞI	23

KURUM MÜDÜRLERİNİN YAPTIĞI REHBERLİK VE DENETİM UYGULAMALARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bekir Yıldız, Sait Akbaşlı, Lütfi Üredi
Mersin Üniversitesi

ÖZET

Bilgi ve teknoloji çağının gerektirdiği insan gücünü ortaya koymak, toplumun eğitim-öğretimden beklentilerini karşılayacak bireyler yetiştirmek eğitim örgütlerinin temel görevlerindedir. Bu ihtiyacı karşılamak amacıyla kurulan eğitim örgütleri, varlıklarını sürdürerek amaçlarını gerçekleştirebilmek için etkin bir rehberlik ve denetim sistemi uygular. Böylelikle örgütler, süreç sonunda amaçlarına ne derece ulaştığını görebilme, hatalarını düzeltebilme ve süreci etkili ve verimli kullanabilme olanağı bulurlar. Yönetim alt sistemi içerisinde değerlendirilen denetim; eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesi, okulların verimliliğini arttırmak, gerekli insan gücünün yetiştirilmesini sağlamak ve öğretmenlerin süreç içerisinde gelişmelerini sağlama gibi olanaklar sunar. Çağdaş anlamda denetim, öğretmen öğrenci ve kurum müdürlerinin iyi bir iletişim ve işbirliğiyle yapılabilmektedir.

Bu çalışmanın amacı, ilkokul ve ortaokul öğretmenlerinin denetime ve kurum müdürleri tarafından gerçekleştirilen rehberlik ve denetim uygulamalarına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesidir. Katılımcıların görüşleri cinsiyet, memuriyet kıdemi, mezun olunan fakülte ve branş değişkenleri açısından değerlendirilmiştir. Betimsel tarama modelindeki araştırma nicel yöntemle yapılmış, amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örneklemesine uygun olarak yürütülmüştür. Çalışma grubunu; Mersin ili merkez ilçelerinden (Mezitli, Akdeniz, Toroslar, Yenişehir, Erdemli) toplam 82 ilkokul ve ortaokulunda görev yapan 512 öğretmen oluşturmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen beş ölçekli Likert tipi anket ile elde edilmiştir. Ölçme aracının iç tutarlılığı Cronbach's Alpha güvenirlik katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. Uygulama sonucunda elde edilen Cronbach's Alpha güvenirlik katsayısı $r=0,676$ 'dır. Araştırma verileri, betimsel ve ilişkisel tarama yöntemiyle çözümlenmiştir. Verilerin çözümlenmesinde "SPSS For Windows 20" paket programı kullanılmıştır. Analiz yapılırken betimsel istatistik teknikleri (frekans, yüzde, aritmetik ortalama) ve vardsal istatistik teknikleri (t testi, varyans analizi) kullanılmıştır. Araştırma verileri, betimsel ve ilişkisel tarama yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırmanın bulgularına göre, ilkokul ve orta okul öğretmenleri denetimin ve kurum müdürlerinin yaptığı rehberlik denetim uygulamalarının etkililiğine ve gerekliliğine ilişkin olumlu yönde "Katılıyorum" şeklinde görüş bildirmişlerdir ($\bar{X}=3,56$). Öğretmen görüşleri cinsiyet, mesleki kıdem, mezun olunan fakülte değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Diğer bir sonuca göre, öğretmen katılımının en yüksek olduğu maddeler; kendileri hakkındaki genel görüşlerin süreç içerisinde oluşturulması gerektiği düşüncesi ($\bar{X}=4,25$) ve bir öğretmen olarak her zaman mesleğine yönelik hesap verebilir durumda olduğu ($\bar{X}=4,53$) inancıdır. Ayrıca öğretmenler, performanslarının kısa bir süre içerisinde değerlendirilmesinin, haklarında kanaat oluşturulmasının doğru olmayacağı şeklinde görüş belirtmişlerdir.

Anahtar kelimeler: Kurum müdürü, denetim, rehberlik

MAARİF MÜFETTİŞLERİNİN SINIFLARDA UYGULADIĞI REHBERLİK VE DENETİM
UYGULAMALARININ KALDIRILMASINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Bekir YILDIZ, Sait AKBAŞLI, Lütü ÜREDİ

ÖZET

Bilim ve teknolojinin hızla geliştiği, değişimin ve gelişimin kaçınılmaz olduğu günümüzde örgütlerin çağın gereklerine uyum sağlayabilmesi, en üst düzeyde ürünün elde edilebilmesi etkili bir rehberlik ve denetimle sağlanabilmektedir. Eğitim-öğretim sürecinin aktif uygulayıcısı konumunda olan öğretmenlere nasıl bir eğitim öğretim yapılacağıının gösterilmesi, uygulanan sürecin sonucunda ne derece etkili ve verimli bir eğitim öğretim süreci yaşandığının ortaya konulması gerekmektedir. Rehberlik ve denetimin olmadığı bir eğitim sistemi kendisinden beklenen hedefleri yerine getirmemiş gibi değerlendirilebilir. Bu çalışmanın amacı, ilkökul ve ortaokul öğretmenlerinin maarif müfettişlerinin sınıflarda rutin olarak yaptığı rehberlik ve denetim uygulamalarının kaldırılmasına ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesidir. Katılımcıların görüşleri cinsiyet, memuriyet kıdemi, mezun olunan fakülte ve branş değişkenleri açısından değerlendirilmiştir. Betimsel tarama modelindeki araştırma nicel yöntemle yapılmış, amaçlı örneklem yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örneklemesine uygun olarak yürütülmüştür. Çalışma grubunu; Mersin ili merkez ilçelerinden (Mezitli, Akdeniz, Toroslar, Yenişehir, Erdemli) toplam 82 ilkökul ve ortaokulunda görev yapan 512 öğretmen oluşturmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen beş ölçekli Likert tipi anket ile elde edilmiştir. Ölçme aracının iç tutarlılığı Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. Uygulama sonucunda elde edilen Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı $r=0,627$ 'dir. Araştırma verileri, betimsel modelde ilişkisel tarama yöntemiyle çözümlenmiştir. Verilerin çözümlenmesinde "SPSS For Windows 20" paket programı kullanılmıştır. Analiz yapılırken betimsel istatistik teknikleri (frekans, yüzde, aritmetik ortalama), vardamsal istatistik teknikleri olarak (t testi, varyans analizi) kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, maarif müfettişlerinin sınıflarda rutin olarak yaptığı rehberlik ve denetim uygulamalarının kaldırılması temasına öğretmenlerin ölçekteki görüşleri "Kararsızım" yönünde olmuştur ($\bar{X}=2,81$). Öğretmen görüşleri, cinsiyet, mesleki kıdem, mezun olunan fakülte ve branş değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Diğer bir sonuca göre, öğretmenler, maarif müfettişlerinin yaptığı rehberlik ve denetim uygulamalarının kaldırılmasına ilişkin görüşleri boyutunda en yüksek katılım puanını "Maarif müfettişlerinin rehberlik ve denetim uygulamalarının kaldırılmasını destekliyorum" ($\bar{X}=4,43$) maddesine vermişler ve "Kesinlikle katılıyorum" demişlerdir. Ayrıca öğretmenler ders esnasında maarif müfettişlerince sunulan rehberlik ve denetim uygulamalarından ciddi bir rahatsızlık duymuşlar, alınan kararı çok yerinde bulmuşlardır.

Anahtar kelimeler: Maarif müfettişi, denetim, rehberlik

THE UTILITY AND FEASIBILITY OF THE EDUCATIONAL INSPECTION SYSTEM OF FEDERAL
GERMANY FOR TURKISH CULTURE: A PRACTICE ON TEACHERS

Oğuzhan ÇELİKOĞLU
South Russian University

ABSTRACT

The healthy working of the National Educational System of Turkey depends on an effective and productive educational auditive system. There has been many radical alterations in education of Turkey with the effects of the basis of harmonization codes of the European Union. Educational inspection system must be asked toward the basis of harmonization codes of the European Union; and It must be investigated if the educational inspection system of the member countries are suitable for the Turkish culture. Within this context when the educational system of Germany is investigated, it is seen that school controls are divided into two ways as establishment controls and educational controls; and controlled by different professional auditors although there are different inspection systems in every federal district in Germany where there isn't central authority. Specially